

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2020/imm. 131
Ulloq 18. november 2020
Stine Egede

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en strategi-og handlingsplan, der fremadrettet anviser vejen for, hvorledes vi permanent opfylder behovene for uddannelse, efteruddannelse og kurser for ansatte på handicapområdet. I strategi-og handlingsplanen skal indgå en periodisk evaluering af indsats set i forhold til nævnte mål. Strategi-og handlingsplanen skal fremlægges senest EM2021.

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiit ønsker at takke forslagsstiller Sofia Geisler for et godt forslag.

Hvor godt ville det være for forældrene, hvis de fleste mennesker med handicap bliver serviceret af faglært personale.

Selv om der i nogle arbejdspladser kan være flere faglærte, er der i dag stadigvæk mange ufaglærte medarbejdere. Nogle af dem har end ikke været igennem et kursusforløb.

Da der er mange synlige og usynlige handicap, og da de handicappede personer har mange forskellige måder at reagere på, er det meget vigtigt at man har en uddannelse. Når en handicappet person ikke bliver forstået, kan vedkommende reagere på mange forskellige måder.

Nogle lukker inde i sig selv, nogle skader sig selv i vrede, nogle reagerer voldsomt mod personale eller familiemedlemmer og sågar er der nogle der slet ikke viser tegn, selv om de indvendigt har stor forvirring.

Derfor har vi her i landet oprette døgninstitutioner for personer med handicap ud fra personernes handicaps og det har vi gjort for at sikre klienterne bedst mulig service.

Uagtet disse forhold har vi her i landet en stor mangel på uddannet personale.

Mange arbejder som ufaglærte medarbejdere. Blandt personalet findes der dem der efter mange års arbejde og måske efter kursusforløb udfører et godt stykke arbejde hvor de har god forståelse af deres klienter.

Men desværre findes der også stor personaleudskiftning som medfører stor gene for klienter. Eller at der opstår misforståelser med uheldige konsekvenser.

Forestil dig at man ikke kan tale og ikke har lært tegnsprog, hvor svært det vil være at skulle forstå eller forklare sin klient.

Eller at man har en klient der er 18 år, men hvis udviklingsstadiet stadigvæk er et barn, hvor man opfører sig som et voksent over for vedkommende, der kan man forestille sig at der opstår mange misforståelser.

Her i de senere år er vi blevet mere opmærksomme på disse forhold og vi har ligeledes taget forskellige skridt. Eksempelvis har vi oprettet Tilioq, og derigennem er der kommet større fokus på de forhold vi skal koncentrere os om, men uanset hvor godt et stykke arbejde Tilioq må udføre, så vil arbejdet med at skaffe faglært arbejdskraft eller arbejdskraft der har været igennem kursusforløb ske i meget langsomt tempo.

Når vi i kommunerne har personale i socialområdet der kæmper daglige kampe for at komme igennem deres sags pukler, vil der stadigvæk være lang vej til at udføre service på allerhøjeste kvalitet. Netop fordi man har lagt for stort et ansvar på personalets skuldre eller fordi de har alt for mange klienter på samme tid.

Ud fra de rapporter Tilioq offentliggør, må vi vænne os til, at kommunerne fremadrettet også må arbejde med brandslukninger. Dette er meget beklageligt.

Landets handicaporganisation har meldt ud, om at kommunerne har svært ved at opfylde deres serviceforpligtelser samt at det vil være bedre for klienter hvis indsatsen centraliseres.

Netop denne udtalelse viser hvor alvorligt tingene er.

Desværre er det ikke længere noget særsyn, at veluddannede kommunale medarbejdere der flytter til større byer, fordi lønningerne der er bedre.

Et andet forhold der skal nævnes er servicering af de døve. Før i tiden havde de døve 2 konsulenter og i dag er der ingen og dette er en markant tilbageskridt. Før i tiden arrangerede man kurser for de døve og deres familier og der var også årlige træf.

Prøv at forestille dig at du har en mor eller far du slet ikke kan kommunikere med, fordi vedkommende er døv.

Vi sætter vores lid til Pissassarfik, men allerede i dag kan vi konstatere, at også Pissassarfik har store udfordringer med sit personale.

Så hvor end vi retter vores hoved hvad angår servicering af de handicappede her i vores land, så har vi enorm mange områder vi skal have udviklet.

Et andet forhold der i den grad trænger til øget fokus er, at der findes personer med handicap som sagtens kunne være selvforsørgende, men som må være afhængige af støtteforanstaltninger, netop fordi vi har så stor en mangel på faglært arbejdskraft. Nogle af dem kunne gennem støtte få deres egne hjem. Og nogle af dem kunne have en lønnet beskæftigelse.

Vi skal også nævne at de fleste af de støttepersoner vi i dag har ansat ikke er faglærte. Hvis der var uddannelse eller kursusprogrammer for disse, er jeg sikker på, at det vil gavne deres klienter, ikke blot for de handicappede men for alle der har behov for støttepersoner.

Eksempelvis har vi mange med socialfaglige uddannelser, men netop fordi de forskellige vilkår vi tilbyder dem og ikke mindst på grund af for lav løn skifter de desværre til andre faggrupper. Dette forhold bør have større opmærksomhed.

Vi må sige, at vi finder Naalakkersuisuts indstilling om forkastelse som beklageligt. Inatsisartut har allerede vedtaget et lignende forslag. Men udskrivelse af valg har desværre medført at sagen er gået tabt.

Inuit Ataqatigiit mener at forslaget bør blive en del af Naalakkersuisuts eksisterende indsatser. Vi henviser til vores gode samarbejde i udvalget, hvor gode indlæg her i debatten kunne viderebringes Naalakkersuisut, og dermed kunne Naalakkersuisut i 2022 fremsætte forslag med hele Inatsisartuts opbakning og som vil gavne de fleste af personer med handicap her i landet.

Derfor ønsker Inuit Ataqatigiit at give uforbeholden opbakning til forslagsstiller og henviser forslaget til nøje behandling i Familieudvalget.

Tak.